

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2015 m. liepos 22 d.
(OR. en)

11133/15

ASIM 65
COWEB 75

PRANEŠIMAS

nuo: Tarybos generalinio sekretoriato

kam: Delegacijoms

Ankstesnio
dokumento Nr.: 10833/15 ASIM 55 COWEB 71

Dalykas: Tarybos išvadų dėl saugių kilmės šalių projektas

Delegacijoms pridedamas dokumentas pirmiau nurodytu klausimu, dėl kurio 2015 m. liepos 20 d. susitarė TVR taryba.

Tarybos išvados dėl saugių kilmės šalių[♦]

Primindama, kad 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2013/32/ES dėl tarptautinės apsaugos suteikimo ir panaikinimo bendros tvarkos (toliau – Prieglobsčio procedūrų direktyva)¹ sudaromos sąlygos valstybėms narėms priskirti šalis saugių kilmės šalių kategorijai, kad būtų galima skubiai nagrinėti tarptautinės apsaugos prašymus, ir nustatyti tokio priskyrimo taisykles ir reikalavimus arba taikyti šią koncepciją praktiškai, ir apibrėžiami bendri tokio priskyrimo kriterijai bei tvarka;

primindama, kad siekiant padėti skubiai nagrinėti prie saugių šalių kategorijos priskirtų trečiųjų šalių pilietybę turinčių asmenų prašymus, Komisija Europos migracijos darbotvarkėje paskelbė apie savo ketinimus sugriežtinti Prieglobsčio procedūrų direktyvos nuostatas dėl „saugios kilmės šalies“;

primindama, kad imdamasi su grąžinimu / readmisija / reintegracija susijusių priemonių 2015 m. birželio 25 d. Europos Vadovų Taryba paprašė Komisijos iki 2015 m. liepos mėn. nustatyti priemones, kurių turi imtis Europos prieglobsčio paramos biuras (EASO) Prieglobsčio procedūrų direktyvos nuostatų dėl saugios kilmės šalies įgyvendinimui koordinuoti. Ji taip pat atkreipė dėmesį į Komisijos ketinimą sugriežtinti Prieglobsčio procedūrų direktyvos nuostatas dėl saugios kilmės šalies, įskaitant galimą bendro ES saugių kilmės šalių sąrašo sudarymą;

primindama EASO 2015 m. atnaujintas 2013 m. parengtos ataskaitos „Prieglobsčio prašytojai iš Vakarų Balkanų šalių. Tendencijų, skatinamųjų veiksnių ir atsako lyginamoji analizė“ pagrindines išvadas,

[♦] Termino „šalys“ vartojimas šiose išvadose nereiškia valstybingumo pripažinimo.
¹ 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2013/32/ES dėl tarptautinės apsaugos suteikimo ir panaikinimo bendros tvarkos (OL L 180, 2013 6 29). ¹ Pagal prie ES sutarties ir SESV pridėto Protokolo Nr. 22 dėl Danijos pozicijos 1 ir 2 straipsnius Danija nedalyvavo priimant direktyvą 2013/32 ir ji nėra jai privaloma ar taikoma.

kadangi:

valstybei narei priskyrus trečiąją šalį prie saugių kilmės šalių, ši valstybė narė gali paspartinti ir (arba) pasienyje arba tranzito zonose atlikti šios trečiosios šalies pilietybę turinčių prašytojų pateiktų tarptautinės apsaugos prašymų nagrinėjimą. Todėl tai gali būti veiksminga priemonė spręsti situacijoms, kai daugybę prieglobsčio prašymų pateikia trečiųjų šalių piliečiai, kurie, tikėtina, neatitinka tarptautinės apsaugos reikalavimų.

Šalis gali būti laikoma saugia kilmės šalimi pagal Prieglobsčio procedūrų direktyvos 36 ir 37 straipsniuose, taip pat I priede nustatytas sąlygas. Kelios valstybės narės nacionaliniu lygmeniu tam tikras trečiasias šalis yra priskyrusios saugių kilmės šalių kategorijai, kaip apibrėžta šioje direktyvoje.

Kiekvieną atvejį valstybės narės turi nagrinėti atsižvelgdamos į konkrečias su juos susijusias aplinkybes. Be to, tais atvejais, kai prašytojas įrodo, jog yra pagrįstų priežasčių jo konkrečiomis aplinkybėmis laikyti, kad šalis nėra saugi, šalies priskyrimas saugių šalių kategorijai nebegali būti laikomas taikytinu to prašytojo atveju.

Kelios valstybės narės nacionaliniu lygmeniu tam tikras trečiasias šalis yra priskyrusios saugių kilmės šalių, kaip apibrėžta Prieglobsčio procedūrų direktyvoje, kategorijai. Reikia vykdyti reguliarias padėties tose šalyse peržiūras.

Prieglobsčio procedūrų direktyvoje pripažįstama, jog reikia, kad valstybės narės tarpusavyje laikytųsi suderinto požiūrio saugios kilmės šalies koncepcijos naudojimo klausimu, o tai taptų pagrindu būsimam galimam tolesniam suderinimui šioje srityje.

Europos Vadovų Taryba dar 2000 m. birželio mėn. pripažino, kad visos Vakarų Balkanų šalys yra potencialios šalys kandidatės tapti ES valstybėmis narėmis²; ji taip pat yra ne kartą patvirtinusi Vakarų Balkanų europinę perspektyvą. Be to, šių šalių padarytą pažangą, visų pirma tokiose srityse kaip teisinė valstybė ir pagarba pagrindinėms teisėms, kasmet vertina Komisija savo komunikatuose dėl plėtros strategijos ir pagrindinių uždavinių.

EUROPOS SAJUNGOS TARYBA

ATKREIPIA DĖMESĮ į tai, kad kelios valstybės narės turi nacionalinius saugių kilmės šalių, kaip apibrėžta Prieglobsčio procedūrų direktyvoje, sąrašus.

PABRĖŽIA, jog svarbu skubiai užtikrinti, kad valstybės narės tarpusavyje laikytųsi suderinto požiūrio dėl nacionaliniu lygmeniu vykdomo priskyrimo saugių kilmės šalių, kaip apibrėžta Prieglobsčio procedūrų direktyvoje, kategorijai.

Todėl PRIMYGTINAI REKOMENDUOJA, kad valstybės narės nedelsdamos įvertintų, kurias trečiąsias šalis nacionaliniu lygmeniu būtų galima priskirti saugių kilmės šalių kategorijai; tai turėtų būti daroma įgyvendinant koordinavimo procesą, kuriam vadovaus EASO, ir laikantis Prieglobsčio procedūrų direktyvoje apibrėžtų kriterijų bei procedūrinių reikalavimų.

² 2000 m. birželio 19–20 d. Santa Maria Da Feira įvykusio Europos Vadovų Tarybos susitikimo pirmininkaujamos valstybės narės išvados, 67 punktas.

Vakarų Balkanų šalių atžvilgiu PAŽYMI, kad šios šalys yra įtrauktos į daugumą nacionalinių sąrašų, kuriuose įvardijamos saugios kilmės šalys, kad Europos Vadovų Taryba ne kartą yra patvirtinusi jų europinę perspektyvą ir kad Albanija, Bosnija ir Hercegovina, buvusioji Jugoslavijos Respublika Makedonija, Juodkalnija ir Serbija atitinkamai 2009 m. gruodžio 19 d. ir 2010 m. gruodžio 15 d. buvo perkeltos į šalių, kurių piliečiams netaikomas reikalavimas turėti vizą, sąrašą. Be to, visos ES vidutinis prieglobsčio suteikimo prašytojams iš Vakarų Balkanų lygis 2014 m. buvo gana nedidelis. Tai reiškia, kad visos valstybės narės Vakarų Balkanų šalis galėtų laikyti saugiomis kilmės šalimis.

Todėl PRIMYGTINAI REKOMENDUOJA, kad prioriteto tvarka visos valstybės narės įvertintų, ar Vakarų Balkanų šalys³ yra saugios, įgyvendinant koordinavimo procesą, kuriam vadovaus EASO, ir laikantis Prieglobsčio procedūrų direktyvoje apibrėžtų kriterijų bei procedūrinių reikalavimų.

PALANKIAI VERTINA Komisijos ketinimą sugriežtinti Prieglobsčio procedūrų direktyvos nuostatas dėl saugių kilmės šalių, įskaitant galimą bendro ES saugių kilmės šalių sąrašo sudarymą.

³ Albanija, Bosnija ir Hercegovina, buvusioji Jugoslavijos Respublika Makedonija, Juodkalnija, Serbija ir Kosovas*.

* Šis pavadinimas nekeičia pozicijų dėl statuso ir atitinka JT ST rezoliuciją 1244/99 bei Tarptautinio Teisingumo Teismo nuomonę dėl Kosovo nepriklausomybės deklaracijos.